

Preporuka br. P1

Od 12. lipnja 2009.

u vezi s presudom u predmetu *Gottardo* prema kojoj pogodnosti koje država osigurava svojim vlastitim državljanima prema bilateralnom ugovoru o socijalnoj sigurnosti s trećim državama moraju biti priznate i radnicima državljanima druge države članice.

(TEKST koji se odnosi na EGP i Sporazum EZ/Švicarska)

2010/C 106/14

ADMINISTRATIVNA KOMISIJA ZA KOORDINACIJU SUSTAVA SOCIJALNE SIGURNOSTI,

Uzimajući u obzir točku (a) članka 72. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti [1], temeljem kojeg je Administrativna komisija odgovorna za rješavanje svih administrativnih pitanja ili pitanja tumačenja koja proizlaze iz odredbi Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. kojom se utvrđuje postupak provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti [2],

Uzimajući u obzir točku (c) članka 72. Uredbe (EZ) br. 883/2004, kojim se promiče i razvija suradnja između država članica i njihovih ustanova na području socijalne sigurnosti,

Budući da:

(1) je Uredba (EZ) br. 883/2004, koja je usvojena temeljem članka 42. i 308. Ugovora, temeljni instrument provedbe osnovnih, Ugovorom zajamčenih sloboda.

(2) je načelo nediskriminacije na osnovi etničkog podrijetla ključni element zaštite slobode kretanja zaposlenih osoba prema članku 39. Ugovora. To podrazumijeva zabranu svake diskriminacije radnika nastanjenih u državama članicama kao i radnika migranata, s obzirom na zaposlenje, plaćanje i uvjete rada.

(3) je u presudi *Gottardo* [3] Sud pravde postupio prema navedenom načelu članka 39. Ugovora, u vezi s osobom koja je nastanjena u Zajednici i koja je radila u Francuskoj, Italiji i Švicarskoj. Osoba nije imala dostatne uvjete za priznavanje prava na mirovinu u Italiji te je zatražila pribrajanje razdoblja osiguranja koja su navršena u Švicarskoj i Italiji, u skladu s bilateralnim ugovorom između Italije i Švicarske o pravu na davanja njihovih državljana.

(4) je Sud u ovom predmetu presudio, kad država članica s trećom državom zaključi bilateralni međunarodni ugovor o socijalnoj sigurnosti prema kojem u svrhu stjecanja prava na starosna davanja izračun sadržava i ona razdoblja osiguranja koja su navršena u toj trećoj državi, osnovno načelo jednakog postupanja zahtijeva da država članica prizna državljanima druge države članice iste pogodnosti koje njezini vlastiti državljani uživaju prema ugovoru, osim ako može objektivno opravdati odbijanje takvog postupanja (stavak 34.).

(5) s tim u vezi Sud navodi da njegovo tumačenje pojma "zakonodavstvo" u točki (j) članka 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 [4] (sadašnja točka (l) članka 1. Uredbe (EZ) br. 883/2004) ne može imati utjecaja na obvezu svake države članice da djeluje u skladu s načelom jednakog postupanja koje je utvrđeno člankom 39. Ugovora.

(6) Sud smatra da narušavanje ravnoteže i reciprociteta bilateralnih međunarodnih ugovora koje su zaključile države članice i treće države ne predstavlja objektivno opravdanje koje

omogućava državama članicama, kao strani takvog ugovora, da na državljane druge države članice odbiju primijeniti pogodnosti koje iz tog ugovora proizlaze za njihove vlastite državljane.

(7) Sud također nije prihvatio prigovore prema kojima bi eventualno povećanje financijskog tereta i administrativne poteškoće u suradnji s nadležnim tijelima dotične treće države mogli opravdati državu članicu-potpisnicu bilateralnog ugovora da ne postupi u skladu s obvezama koje joj nalaže Ugovor.

(8) je važno iz ove presude izvući sve zaključke koji su od ključne važnosti za državljane Zajednice koji su iskoristili svoje pravo slobodnog kretanja u drugu državu članicu.

(9) zbog toga treba jasno reći da se bilateralni ugovori o socijalnoj sigurnosti između država članica i treće države moraju tumačiti s ciljem da se pogodnosti koje uživaju državljani države članice-potpisnice ugovora moraju, u načelu, omogućiti i državljaninu Zajednice koji se objektivno nalazi u istom položaju.

(10) je, bez obzira na jedinstvenu primjenu presude Gottardo u pojedinačnim slučajevima, potrebno revidirati postojeće bilateralne ugovore. U vezi s prethodno zaključenim ugovorima članak 307. Ugovora navodi: "država članica ili dotične države će poduzeti sve odgovarajuće korake kako bi uklonile utvrđene neusklađenosti", dok u vezi s ugovorima koji su zaključeni nakon 1. siječnja 1958. godine ili nakon datuma pristupanja države članice Europskoj zajednici, članak 10. Ugovora zahtijeva da se te iste države članice suzdrže „od svih mjera kojima bi mogle ugroziti postizanje ciljeva ovog Ugovora“.

(11) je, s obzirom na bilateralne ugovore o socijalnoj sigurnosti između države članice i treće države, važno imati na umu da oni trebaju sadržavati izričito pozivanje na načelo nediskriminacije prema etničkom podrijetlu državljanina druge države članice koji je iskoristio svoje pravo slobodnog kretanja u državi članici-potpisnici navedenog ugovora.

(12) primjena presude Gottardo na pojedinačne slučajeve u mnogome ovisi o suradnji trećih država, budući da one moraju potvrditi razdoblja osiguranja koja je dotična osoba tamo navršila.

(13) ovo pitanje treba obraditi Administrativna komisija uzimajući u obzir presudu u premetu Gottardo kao i primjenjujući načelo jednakog postupanja na području socijalne sigurnosti.

postupajući u skladu s uvjetima iz stavka 2. članka 71. Uredbe (EZ) br. 883/2004,

OVIME PREPORUČUJE NADLEŽNIM SLUŽBAMA I USTANOVAMA SLJEDEĆE:

1. U skladu s načelom jednakosti i nediskriminacije između vlastitih državljanina i državljanina druge države članice koji su, prema članku 39. Ugovora, iskoristili svoje pravo slobodnog kretanja, uživanje mirovine koje za vlastite državljane (zaposlene i samozaposlene osobe) proizlazi iz ugovora o socijalnoj sigurnosti s trećom državom u načelu se priznaje i radnicima (zaposlenim i samozaposlenim osobama) koji su državljani druge države članice i koji se objektivno nalaze u istom položaju.

2. Novi bilateralni ugovori o socijalnoj sigurnosti između države članice i treće države trebaju posebno upućivati na načelo nediskriminacije na osnovi etničkog podrijetla državljanina druge države članice koji su iskoristili svoje pravo slobodnog kretanja u državi članici-potpisnici dotičnog ugovora.

3. Države članice trebaju o posljedicama presude Gottardo obavijestiti ustanove u državama s kojima su potpisale ugovore o socijalnoj sigurnosti, a čije se odredbe primjenjuju samo na

njihove vlastite državljanke, i od njih zatražiti sudjelovanje u provedbi presude Suda. Države članice koje su zaključile bilateralne ugovore s istim trećim državama mogu zajednički nastupati pri traženju takve suradnje. Ta je suradnja nedvojbeno od ključne važnosti, ako je potrebno postupati u skladu s presudom.

4. Ova je preporuka objavljena u Službenom listu Europske unije. Primjenjuje se od datuma stupanja na snagu Uredbe (EC) br. 987/2009.

Predsjednica Administrativne komisije

Gabriela Pikorová

[1] SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

[2] SL L 284, 30.10.2009., str. 1.

[3] Presuda od 15. siječnja 2002., u predmetu C-55/00 Elida Gottardo protiv Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), ECR [2002], str. I-413.

[4] SL L 149, 5.7.1971., str. 2.